

**GEOGRAFIYA SABAQLARIN OQITIWDA INFORMACIYALIQ
TEXNOLOGIYALARDIN AHMIYETI**

Jiemuratova G.O.,

Qaraqalpaqstan Respublikasi pedagogikalik sheberlik orayi aga oqitwshisi

Qutlmuratova D.A.,

Qaraqalpaqstan Respublikasi pedagogikalik sheberlik orayi aga oqitwshisi

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15170767>

Búgingi kúni ulwma orta bilim beriw mekteplerinde zamanagóy reformalardin engiziliwi, hár bir oqiw predmetinin bilim alwshí tárepinen nátiyjeli ózlestiriwi ushin tálim-tárbiya procesinde qollanilatugin zamanagóy innovaciyalar, interaktiv oqitw qurallari hám kompetenciyaliq qatnas tiykarında informaciyaliq texnologiya qurallarınan paydalanıw, oqitwshinin kásiplik kompetentligine, oqiwshılardin intellektual dárejesine baylanıslı máselelerden biri esaplanadı. Sebebi búgingi áhmiyetli talaplardan biri artıqsha ruwxıy hám fizikalıq kúsh sarıplamay, qısqa waqıt ishinde joqarı nátiyjelerge erisiw bolıp esaplanadı.

Milliy oqiw baǵdarlamasınıń ámelge engiziliwi tiykarında geografiya pánin oqitw procetine sanlı texnologiyalar hám zamanagóy usıllardı engiziw boyınsha tómendegishe ilájlar kórsetip ótilgen:

zamanagóy sanlı texnologiyalar hám tálim texnologiyalarınıń tıǵız integraciyasını támiynlew, bul boyınsha pedagog kadrlardin kásiplik sheberligin rawajlandırıw ushin qosımsha sharayatlar jaratıw, geografiya páni boyınsha elektron kitaplardı mobil qurallarǵa júklep hám kóshirip alıw maqsetinde QR-kod járdeminde klasslar kesiminde oqiw metodikalıq kompleksler (innovaciyaliq sabaqlıqlar, oqitwshılar ushin metodikalıq qollanba, sabaqlıqtın multimedialı qosımshaları) haqqındaǵı jaylastırıw sistemasın jaratıw;

oqiwshılardı qosımsha qızıqlı jańalıqlardan tekst, audio, video formasında xabardar qılıp turıw, zamanagóy informaciyaliq-kommunikaciyaliq texnologiyalar tiykarında aralıqtan tálim quralların shólkemlestiriw;

aralıqtan turıp paydalanıw imkanın beriwshi elektron kitapxana sistemasına geografiya páni boyınsha islep shıǵılǵan oqiw-metodikalıq komplekslerin, elektron tálim resursların jaylastırıw hám olardan paydalanıw imkaniyatların arttırıw, tálim procesine elektron resurslar salmaǵın basqışpa-basqış asırıp barıw, elektron oqiw ádebiyatlar jaratıw, olardı mobil qurılımlarǵa júklep alıw maqsetinde QR-kod járdeminde elektron resurslar haqqındaǵı xabarları jaylastırıw sistemasın jaratıw hám onnan paydalanıwdı jolǵa qoyıw [1].

“O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI HUDUDLARINI BARQAROR RIVOJLANTIRISHNING GEOGRAFIK ASOSLARI”

Respublika ilmiy-nazariy konferensiyasi

Solay eken kórsetilgen ilájlardı ámelge asırıwda bilim beriwshide informaciyalıq texnologiyalar boyınsha bilimi jeterli bolıwı kerek hám úzliksiz óziniń ústinde izleniwın talap etedi [2]. Sebebi sabaqlardı nátiyjeli oqıtıwda informaciyalıq texnologiyalardıń imkaniyatları júdá úlken. Sonlıqtanda dáslep pedagog kadrlardıń ózleri bul imkaniyatlardı joqarı dárejede ózlestiriwi hám paydalana alıwı lazım.

Zaman talabı artqan sayın sanlı bilim beriw platformaları menen baǵdarlamaların talap etiw de joqarılap ketti. Sabaqtıń nátiyjeli bolıwı onıń srukturnalıq bólimleriniń mazmunına, sapasına hám bilim beriwshiniń usı sabaqtı qanday jańashılıq penen, qanday resuslar menen «tolıqtırǵanlıǵına» baylanıslı. Házirgi waqıtta zaman talabına say resuslarǵa Quizizz.com, Quizlet.com, LearningApps.org, Genial.ly, Geacron.com h.t.b. saytlar menen programmalar jetkilikli. Bul resuslar ápiwayı usıllarǵa qaraǵanda multimedialı, oqıwshıda bilim alıwǵa bolǵan qızıǵıwshılıqtı oyatatuǵın, tapsırmalar orınlaw, izleniw barısında kómekshi qural bola alatuǵın platformalar.

Interaktiv moduller sistemasınan turatuǵın jańa baǵdarlamalar kúnnen kúnge kóbeyiwde, bul bilim sapasın arttırıwda áhmiyetli, biraq oqıtıwshı bul baǵdarlamalardı sinap kórip, bilim beriw processindegi kólemin analizlep paydalanıw kerek. Bunday platformalardıń ishinde oqıwshınıń alǵan bilimin bahalawda qollanılatuǵın platformalardan oqıtıwshılar keń túrde paydanılmaqta.

Biz sonday platformalardan biri Learning Apps platforması haqqında sóz etpekshimiz. Bul platforma járdeminde oqıwshılardıń ózlestirgen bilimlerin bekkemlewde paydalanıwǵa bolatuǵın interaktiv, multimediyalı, elektron trenajyor shınıǵıwlar jarata aladı. Bul saytta 23 túrdegi interaktiv shınıǵıwlardıń tipi, onnan 5 wi 2 yamasa 4 qatnasıwshı ushın arnalǵan oyunlar bolıp esaplanadı. Bul sayttıń bir neshe tildegi versiyaları bar. Biraq qaraqalpaq yamasa ózbek tilindegi versiyası joq, degen menen bul sayttıń interfeysi júdá qolaylı bolǵanlıqtan paydalanıw onsha qıyınshılıq tuwdırmaydı.

LearningApps servisinde «Pazllar», «Jubın tap», «Sáykeslendir», «Tártiplestir», «Krossvord» h.t.b. túrdegi interaktiv tapsırmalar konstruktorı bolıp esaplanadı. Bul konstruktorda jaratılǵan shınıǵıwlar járdeminde oqıwshılar óz bilimlerin qızıqlı, oyun formasında sinap kóriwi hám bekkemlewi múmkin.

Biz bul jerde bul platformalarda geografiya sabaqlarında paydalanıw ushın jaratılǵan shınıǵıwlardan úlgerdi keltirip ótiwdi maqul taptıq.

Oqıwshılar bertilgen kartoshkalardaǵı maǵlıwmatlardı sáykesleri menen juplastırın!

“O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI HUDUDLARINI BARQAROR RIVOJLANTIRISHNING GEOGRAFIK ASOSLARI”

Respublika ilmiy-nazariy konferensiyasi

	Berilgen kesteni toltiriń
	Oqıwshılar Arqa Amerika materigi haqqında berilgen sipatlamalarda túsip qalğan sózlerdi orınlarına jazıp shıǵıń

Juwmaqlap aytqanımızda informaciyalıq texnologiyalardan paydalanıp oqıtıw arqalı oqıwshılardı sabaqqa qızıqtıra alıw imkaniyatına iye bolamız. Bul imkaniyatlardan oqıtıwshılar nátiyjeli paydalanıp oqıwshılardıń interaktiv kartalar, geografiyalıq maǵlıwmatlar, video hám basqa xabar dereklerinen óz betinshe bilim alıwında támiyinleydi. Sonday-aq, oqıwshılarda tek ǵana geografiyalıq bilimlerin emes bálkim sanlı texnologiyalar menen islesiw kónlikpelerin, hár qıylı dástúrler hám texnologiyaları menen islesiw qábiletin rawajlandırıwǵa járdem beredi.

Paydalanǵan ádebiyatlar:

1. Milliy oqıw dástúri 2020-jıl
2. G.Ó.Jiemuratova “Geografiya darslarining samaradorligini oshirishda innovatsion texnologiyalardan foydalanish” // Ilm sarchashmalari” ilmiy-nazariy, metodik jurnal , №10,2023. 116-120 6.